

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, VÄKIVALLALTA JA HÄIRINNÄLTÄ

Ennaltaehkäisy

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisyssä panostetaan erityisesti toimintakulttuuriin ja yhteisöllisyyteen ja toimivan vuorovaikutuksen pelisääntöihin <ul style="list-style-type: none"> ○ ”Me kaikki ollaan me” • Vastakkainasettelujen torjunta - sen sijaan lähtökohtana se mikä yhdistää • Positiivinen, ratkaisukeskeinen ilmapiiri • Toimijoina koko kouluyhteisö, vanhempainyhdistys ja kaikki huoltajat • Selkeä ja avoin tiedottaminen koteihin 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnioittava puhetapa • Varhainen puuttuminen • Small talk arjessa • Tunne-, itsesäätely- ja vuorovaikutustaitoihin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Askeleittain, Lions Quest, Yhteispeli tms. • Tuetaan joustavan identiteetin rakentamista ja itsemäärättyä oikeuden toteutumista • Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat • Säännöllisesti, lukuvuosittain, oppilaiden kanssa käydään läpi mitä on kiusaaminen, käsitteen määrittelyä • Koululla nollatoleranssi kiusaamisen suhteen • Ryhmytys, kuraattorit, kouluvalmentajat, KiVa-tiimi tai vastaava, oppilaskunta, tukioppilaat 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten tunne-, itsesäätely- ja vuorovaikutustaitoja opetetaan koulussanne? Yksilöllisesti luokan oppilaiden taitotaso huomioiden.</i> • <i>Kuka opettaa, millä luokka-asteilla, mitä materiaaleja käytetään?</i> PCS -kuvat • <i>Kuinka monta tuntia opetukseen käytetään? Missä oppiaineissa?</i> Kaikissa oppiaineissa päivittäin • <i>Miten kiusaamis-, häirintä- tai väkivaltilanteen voi tuoda ilmi?</i> Läsnäolevat aikuiset näkevät oppilaiden väliset häirintä, vaara- ja uhkatilanteet. • <i>Miten yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentaminen näkyy koulun arjessa (esimerkkejä)?</i> Keskeisenä ja pysyvänä tavoitteena oppilashuollollisessa toiminnassa on kiusaamisen ennaltaehkäiseminen. Kiusaamista ennaltaehkäistään vahvistamalla yhteisöllisyyttä koulun sisällä sekä ylläpitämällä koulun ja kodin kasvatuskumppanuutta. Koulun

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
		<p>yhteisöllisellä oppilashuoltotyöllä tuetaan ja kehitetään koulun arjen sujumista, yhteisöllistä ilmapiiriä ja kaikkien koulun toimijoiden osallisuutta. Koulun toimintakulttuuria ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan myös käyttämällä monipuolisesti pedagogista ja sosiaalista tietämystä ja pedagogisia välineitä arjen tilanteissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten koulu viestii näistä asioista huoltajien suuntaan?</i> <p>HOJKSissa ilmaistu lapsen haastava ja aggressiivinen käytös ja toimintatavat sen ehkäisemiseksi.</p> <p>Puistokoulussa korostuu oppilaiden omien kommunikointi- ja osallistumismahdollisuuksien parantaminen eri keinon, mm. tietotekniikan avulla.</p> <p>Korostuu aikuisten tekemät havainnot oppilaan hyvinvoinnista ja tiivis yhteistyö huoltajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa</p> <p>Koko henkilökunta osallistuu Avekki- koulutukseen. Huolellisesta ja suunnitellusta ennakoinnista huolimatta kaikkia väkivaltatilanteita ei pystytä ennaltaehkäisemään.</p> <p>Aikuisten läsnäolo on jatkuvaa, aikuisen tehtävänä on mennä tarvittaessa suojaamaan toista lasta mahdolliselta väkivallalta.</p>

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
		<p>Yhteinen tekeminen ja toiminta koululla/luokissa, esimerkiksi erilaiset retket.</p> <p>Välitunnit siirtymätilanteineen ovat aina riskitekijä, koska oppilaat saavat toimia kuormittavissa tilanteissa väkivaltaisesti. Tästä syystä välituntien rytmittämiseen ja aikuisten läsnäoloon välituntisin on kiinnitetty erityistä huomiota.</p> <p>Kuvalliset järjestyssäännöt käydään läpioppilaiden kanssa lukuvuosittain ja useamminkin tarvittaessa. Säännöt nähtävillä koulun seinällä.</p> <p>Rauhoittumishuone ja eriyttäminen.</p>

Interventio

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Puuttuminen mahdollisuuksien mukaan jo ennen tilanteen eskaloitumista ja kriisiä • Kytevien konfliktien tunnistaminen, viranomaisyhteistyö tarvittaessa • Tiedonkulku henkilöstön välillä • Käytetään yhteneviä käsitteitä 	<ul style="list-style-type: none"> • Puuttumisen yhteydessä olennaista tilanteen rajaaminen • Osapuolten välinen dialogi käydään myöhemmin. • Nopea tiedottaminen koteihin tärkeää em. tavoitteiden saavuttamiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten interventio prosessi toteutuu koulussanne?</i> Yksilöllisesti • <i>Ketkä ovat siinä keskeiset toimijat?</i> Opettajat ja ohjaajat • <i>Miten prosessista on tiedotettu etukäteen?</i> HOJKS, luokkapalaverit, yhteiset kokoukset

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> Konfliktin akuutissa vaiheessa vain väliintulo ja tilanteen rajaaminen Toimijat: Tilanteessa oleva opettaja ja tarvittava määrä muita aikuisia 		<ul style="list-style-type: none"> <i>Kuka vastaa tiedottamisesta interventiotilanteessa?</i> Tilanteessa oleva aikuinen <p>Avekki- toimintatavan mukaiset käytänteet. Puistokoulussa oppilaat ovat aina aikuisen valvonnassa. Aikuinen ohjaa sanallisesti/kuvin tai tarvittaessa fyysisesti (esim. kädestä pitäen) oppilaan käyttäytymistä. Rauhoittumishuone.</p>

Selvittely

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden näkökulmien kuuleminen, oppilaiden yhteen saattaminen Ratkaisujen etsiminen ja luottamuksen palauttaminen Mahdolliset sanktiot Selvittelyryhmän kokoonpano määräytyy tilanteen ja osapuolten mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> Selvitetään silminnäkijät, huhut, tukijoukot, puolesta loukkaantujat ja polarisoitumisen estäminen Kirjaaminen Avoin dialogi tapahtuneesta, ns. identiteettipuhetta kuitenkin vahvistamatta Voidaan käyttää selvittelymalleja rakennetuista malleista <ul style="list-style-type: none"> SOPU, VERSO, KiVa-koulu tms. Sovittelussa etsitään ratkaisuja ja katsotaan eteenpäin 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Miten huolehditaan siitä, että eri osapuolet tulevat tasavertaisesti kuulluiksi?</i> <i>Mihin koulu kirjaa selvittelyn?</i> <i>Mitä työkaluja koululla on käytössä selvittelyn tueksi?</i> Työturvamonitorissa aikuiset ilmoittavat tilanteet, joissa ovat joutuneet itse tapaturman uhkaan suojatessaan lapsia toisiltaan. <i>Miten selvittely dokumentoidaan?</i> <i>Ketkä selvittelyyn osallistuvat?</i> <i>Miten mahdolliset sanktiot määräytyvät?</i>

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
	<ul style="list-style-type: none"> • Korostetaan väkivallatonta ratkaisumallia, puhumalla sopimista • Viranomaisia konsultoidaan tarvittaessa 	<p>Ei käytössä sanktioita. Oppilailla henkilökohtaisia oman toiminnan ohjauksen sekä käyttäytymisen palkkio- ja sammuusjärjestelmiä strukturoidusti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten huolehditaan niiden tasavertaisuudesta?</i> Tavoitteena ei ole tasavertaisuus vaan yksilöllisyys. • <i>Kuka huolehtii tiedottamisesta ja yhteyden ottamisesta viranomaisiin?</i> Päivittäinen yhteydenpito huoltajiin koulun aikuisten toimesta • <i>Kenelle tiedotetaan ja miten?</i> Wilma, WA -viestit, reissuvihko ja puhelut. Tärkeää on, että kaikki tarvittavat aikuiset koulussa ja kerhossa tietävät, miten kunkin oppilaan kohdalla tulee toimia ennakoivasti sekä miten puuttua tilanteeseen, jos väkivaltaa tai sen uhkaa ilmenee.

Seuranta

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Asia käsitellään yhdessä, tunnistetaan tapahtumat, tehdään sovinto • Laaditaan yhteiset sopimukset: osapuolet määrittävät mitä tarvitsevat ja tarpeiden pohjalta tehdään sopimus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Käydään läpi, mitä opittiin 2. Kirjaaminen 3. Nimettömyys 4. Luottamuksellisuus 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Kuka vastaa seurannasta?</i> - <i>Mitä asioita seurantaan kuuluu?</i> - <i>Miten toimitaan, jos sovitut asiat eivät ole toteutuneet?</i> - <i>Kuinka pitkään seuranta jatkuu?</i>

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Mahdolliset sanktiot ja niistä huolehtiminen. • Tehdään johtopäätökset ja tarvittavat muutokset toimintaan. • Sovitaan aina myös seurannasta ja tarvittaessa jälkihoidosta • Toimijat: Koulun edustaja, osapuolet, tarvittaessa moniammatillinen tukitiimi koulun ulkopuolelta (lastensuojelu + perhetyö mukana) • Tiedotus huoltajille ja tarvittaessa sidosryhmille 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Konfliktien näkeminen oppimistapahtumina 6. Käytetään ulkopuolista tukihenkilöä tarvittaessa 	<p>Esihenkilö seuraa luokkien ja työntekijöiden vaara- ja uhkatilanteita, tilanteita seurataan työturvamonitorin välityksellä. Luokissa opettajat ja ohjaajat seuraavat tilanteita jatkuvasti.</p>